

Ha már most a lepke által rakott peték számát 50 drb-nak vesszük, úgy az elpusztított peték száma 1,200.000 drb, mi elég tekintélyes szám.

Mindezen irtási módszerek azonban eltörpülnek leghüségesebb barátaink, az éneklő madarak munkája mellett. Egy kis czinke többet tesz érdekünkben, mint 2—3 Friedrich-féle lepkefogógép. Pedig az a szegény kis madár csak védelmünket igényli, egyebet nem. Ezen védelem pedig ugyszólván költségmentes. Védjük tehát elsősorban is a mi védelmezőinket, ami kis munkásainkat, a madarakat!

Az Országos Közlekedési Tanács ülése.

(A fára vonatkozó 1909. évi díjkedvezmények.)

Az Országos Közlekedési Tanács *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter elnöklete alatt f. hó 9-én tartotta első ülését a kereskedelemügyi minisztérium tanácstermében.

Kossuth Ferencz elnök megnyitó beszédében üdvözölte az Országos Közlekedési Tanács tagjait és arra kérte őket, hogy a kereskedelemügyi minisztériumot tapasztalataikkal támogassák. Ennek a tanácsnak nemsokára alkalma lesz igen fontos kérdésekkel foglalkozni. Csak néhány példát hoz föl erre. Foglalkozni kell nemsokára az alsóbbrendű vasutakról szóló törvényjavaslattal, az új vasuti üzletszabályzattal, a vasuti üzleti rendtartásról szóló törvényjavaslattal, a közuti törvényjavaslattal, a közlekedési akadémia kérdésével, a magyar államvasutak személy- és áru díjszabásaival. Mindezek az ügyek igen nagy fontossággal bírnak és teljes figyelmet érdemelnek. Az ülés napirendje mindenekelőtt a közlekedési tanács ügyviteli szabályzata, azzal kapcsolatosan a tanács tagjainak az egyes osztályokba való besoroztatásra vonatkozó kívánatainak bejelentése, továbbá a magyar királyi államvasutak díjkedvezéseinek kérdése és végül a vasércz vasuti szállítására főnnálló tarifák megvitatása.

Az erdőgazdaságot és fakereskedelmet e tárgysorozatból legközvetlenebbül a vasuti díjkedvezmények kérdése érdekli.

A kereskedelemügyi kormány az 1909. évben a következő díjkedvezményeket kívánja a fakereskedelemnek nyújtani:

1. Hazai fűrésztelepekre, cellulose- és gyufagyárakhoz szállított *fatörzsekre* a C. illetőleg a 2. külön dijszabás helyett az I. kivételes dijszabás díjtételei javasoltatnak, ha az áru a magyar államvasutak vonalain több mint 100 *km*-t fut be. A kedvezmény célja az említett ipartelepek támogatása.

2. Brassóból és Brassó mögött fekvő székely vasuti állomásról és a brassó—háromszéki vasut állomásairól Bécsbe menő fűrészelt puhafára és bükkfára a 2. külön dijszabás helyett kilométerenkint és 100 *kg*-onkint 0·20 fillér bruttó egységtételen alapuló mérsékelt díjtétel hozatott javaslatba, hogy a galaczi irány versenye ellensúlyoztassék, másfelől pedig a székely faipar az idegen termelésű fa versenyével szemben támogatásban részesüljön.

3. A Fiumétől 1000 *km*-nél nagyobb távolságra fekvő magyar kir. államvasuti állomásokról Fiuméba küldött, a C. osztályba és a 2. különdijszabásba tartozó fára (vasuti talpfa kivételével), tehát rönk- és fűrészelt fára, dongára, bányafára stb. a C. osztály, illetőleg a 2. különdijszabás díjtételei helyett 1000 *km*-en felüli távolságokra *km*-kint és 100 *kg*-kint 0·20 fillér, 1100 *km*-en tul 0·19 fillér, Brassó mögött fekvő magyarországi állomásokról pedig 0·18 fillér egységtétel és mindhárom esetben 100 *kg*-kint 4 fillér kezelési illeték és 5% szállítási adó számítása alapján képzett mérsékelt díjtételeket kívánja a kereskedelemügyi kormány alkalmazni, amihez hasonló kedvezmény a közvetlen dijszabásokba beszámítva, a Bécsen és Oderbergen át a Magyarország és Ausztria szerződéses vámterületén kívül fekvő állomásokra irányuló haszonfakiviteltre is fennáll. E kedvezmény célja a fogyasztó piacoktól nagy távolságra fekvő hazai fatermelő helyek támogatása és az erdélyrészi fakivitelnak a galaczi utirányról a fiumei irányra való terelése.

Végül 4. erdélyrészi, délkelet- és délnyugatmagyarországi állomásokról Budapestre, innen azonban egy éven belül a közös vámterületen kívül fekvő állomásokra szállított *kádárfára* a 2. külön dijszabás helyett *km* és 100 *kg*-kint a távolsághoz képest 0·20, 0·19 és 0·18 filléres egységtétel, 100 *kg*-kint 4 f kezelési illeték és 5% szállítási adó számítása alapján képzett mérsékelt

díjtételek alkalmazása van tervbe véve, a budapesti kádárfa-közvetítő kereskedelem támogatása céljából.

Az erdőgazdaság és fakereskedelemnek ezen tervezettel szemben elfoglalt álláspontját *dr. Bedő Albert* juttatta kifejezésre. Lényegileg az 1906. évben még fennállott régebbi kedvezmények visszaállítását kívánja. Utal a fakereskedelemnek jelenlegi nehéz helyzetére, mely mellett majdnem valamennyi faárverés ajánlattevő hiányában meddő marad. Nem hiszi, hogy ez a helyzet az 1909. évben lényeges változást szenvedjen. Az erdőbirtokosok és a fakereskedelem képviselői két év előtt is tiltakoztak az akkori kedvezmények megszüntetése ellen, ennek dacára azok, ha nem is szűntek meg egészen, mégis érezhetően korlátoztattak. De ha ez a rendszabály akkor, a fakereskedelem virágzásakor, még menthető volt, ma, amikor ez a kereskedelmi ág több mint egy év óta súlyos válsággal küzd, amikor különösen keményfakülkereskedelmünk az orosz, sőt a japán fának a német piacon való mind növekvő térfoglalása következtében stagnál, indokolatlan a díjkedvezményeket továbbra is megszorítani.

Az érdekeltség óhajai azonban nem mennek tovább, mint hogy a régebben, jóval kedvezőbb viszonyok között is alkalmazott díjkedvezmények visszaállíttassanak, nevezetesen pedig:

1. A hazai fűrésztelepekhez szállított fatörzseknek adott kedvezmény már 60 *km*-t meghaladó távolságnál engedélyeztessék és ne kötessék a teljes kocsirakomány után való szállítási díjhoz, hanem a megterhelésre nézve legalább is 10%-nyi latitude engedjék meg, vagyis minimálisan a raksúly 90%-a után volna a szállítási díj fizetendő, ami ugy a fakereskedelemnek, mint az államvasutaknak érdekeit is megóvná.

A 2. alatt fenn említett díjkedvezményt az érdekeltség közönnettel fogadja.

A 3. és 4. alatt említett korlátozott díjkedvezmények ismét oly mértékben volnának visszaállítandók, amint azok 1907 április 1., illetőleg 1907 október hó 1. előtt fennállottak.

Végül felemlíti *dr. Bedő Albert* a bükkfa deklasszifikálására vonatkozó tanulmányokat, amelyekkel tudomása szerint a miniszterium foglalkozott és ezt az ügyet is melegen ajánlja a miniszter figyelmébe.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter válaszából, sajnos nem merithetünk reményt arra, hogy az erdőgazdaság és fakereskedelem közös érdekében álló és a jogosság mértékét túl nem lépő kívánságok teljesedésbe is menjenek. A régi, két év előtt már hangoztatott ellenérvekkel találkozunk szavaiban. A fatarifák alacsony voltát, a fáarak magasságát és a vasut fiskális érdekét említette a miniszter. Felemlítette azután azt, hogy az „érdekeltség” is hozzájárult annak idején a dijkedvezmények megszorításához. Ami a bükkfát illeti, hivatkozott a miniszter arra, hogy az államvasutak ennek fogyasztását vasuti talpfák alakjában lényegesen előmozdítják.

Dr. Bedő Albert tudomása szerint az Országos Erdészeti Egyesület a múlt év elején szóban és írásban élénken tiltakozott a dijkedvezmények megszorítása ellen.*)

A vita további folyamán még *Miklós Ödön* nyug. államtitkár hangsúlyozta, hogy a vasut nem öncél, hanem eszköz közgazdaságunk fejlesztésére s ennek következtében ő pl. indokoltan tartja a fakiviteli dijkedvezményekre vonatkozólag felhangzott kívánságokat.

A dr. Bedő Albert részéről a bükkfa deklasszifikációjára történt hivatkozás könnyebb megérthetése végett ideiktatjuk az Országos Erdészeti Egyesületnek a fára, cserhéjra és faszénre vonatkozó tarifák egész komplexumára kiterjedő múlt évi feljesztéséből az idetartozó részt:

„A magyar iparnak Nagyméltóságod által oly melegen felkarolt fejlesztése és erdőgazdaságunknak evvel teljesen egybevágó érdeke több tekintetben szükségessé teszi a fára vonatkozó bel-földi viteldijak mérséklését, amire nézve alábbiakban terjesztjük elő tiszteletteljes kívánságainkat, gondosan kerülve minden oly javaslatot, mely egyfelől közgazdaságilag nem volna eléggé meg-

*) A miniszter szavai arra vonatkoztak, hogy a fakereskedelemnek képviselői az 1906. év utolsó napjaiban és folytatólag 1907. január hó elején tartott értekezleten az akkori rózsás viszonyok között nem tartották szükségesnek a dijkedvezmények megszorítása ellen teljes határozottsággal állást foglalni. Természetes, hogy most hivatkozás mindig erre a konciliáns, a vasut fiskális érdekeinek megfelelő magatartásra történik, míg az erdészeti egyesület képviselőjének akkori szóbeli, majd magának az egyesületnek írásbeli tiltakozásáról nem történik említés.

indokolható, vagy másfelől a magyar államvasutak jogos pénzügyi érdekével ellentétben állana.

S itt ismét a bükkfára térünk első sorban vissza, amelyről már fennebb hangsúlyoztuk, hogy óriási mennyiségben áll rendelkezésre s ezért úgy kivitele, mint belföldi szállítása a legmesszebb menő kedvezményekre tarthat számot.

A bükkfa jóval csekélyebb értékű, mint műszaki célokra használt más fanemeink, s e mellett nagy fajsúlya miatt nehezen szállítható. Műszaki célokra való felhasználása, ipari hasznosítása folytonos kísérletezés tárgya és úgy az iparnak, mint az erdőgazdaságnak egyik legfontosabb kérdése, különösen hazánkban, ahol az összes erdőterületnek 36⁰/₀-át ez a fánem foglalja el. A vele való kereskedelmet kockázatosná teszi az, hogy ez a fa ugy nyers, mint kikészített állapotban könnyen romlik és félgyártmányokra való feldolgozása is már aránylag nagyobb és több befektetést igényel, mint akár a fenyőfélék, akár a tölgy feldolgozása. A fűrészelő gépeken kívül ugyanis a bükkfa-ipartelepeken még többféle különleges megmunkáló gépet, továbbá gőzölő és szárító telepeket kell felállítani; ez és a fának általában csekély értéke az oka annak, hogy a félgyártmány sem bír el nagy vasuti díjtételeket.

Hogy bükkös-erdeink értékesítése ma még mily nagy nehézséggel jár, annak illusztrálására hivatkozunk a kincstári erdőkre, amelyekben 1903-ban kihasználható lett volna 45.128 *ha*, tényleg azonban csak 12.102 *ha* használtatott ki. A 33.026 *ha* hátralék úgyszólván kizárólag a bükkre esik, mert a fenyő és tölgy kihasználásának akadálya nincsen.

Ezeket összevetve azzal, amit a bükkre nézve már fennebb mondtunk, Nagyméltóságod bizonyára méltányosnak találja, ha a fennebbieken a kiviteli forgalomra vonatkozólag fenntartani kért eddigi kedvezményeket az ipari célokra szolgáló gömbölyű, fűrészelt, hasított vagy bárdolt, nyers vagy gőzölt bükkfaanyagokra, továbbá esztergályozott és a hajlitott butorgyártáshoz használt bükkanyagokra telített és telítetlen bükkfalpfákra elsőrendű fontosságúnak tartjuk, melyeknek megszüntetése vagy megszorítása nehezen fejlődő bükkfa-kereskedelmünkre és iparunkra végzetes csapást mérne.

De bükkfát feldolgozó iparunk érdeke és az evvel kapcsolatos

köz- és erdőgazdasági érdekek szerény nézetünk szerint elég jelentősek arra is, hogy megokoltá tegyék ama további tiszteletteljes kérelmünket, hogy *a helyi forgalomban mindennemű bükkfa, mely eddig a C. osztályba és a 2. külön díjszabásba soroztatott, ezen-tul abban az esetben, ha legalább 200 km-t halad a magyar államvasutak vonalain, az I. kivételes díjosztályba soroz-tassék.*

Tisztelettel megjegyezzük, hogy a bükkfának külön kedvezményben való részesítése nem új dolog, amennyiben tudtunkkal Ausztriában egyes vasutak kedvezményben részesítik a bükkfát, de hazánkban és a szamosvölgyi és a zsibó-nagybányai vasut helyes közgazdasági érzékkel 15%-ig terjedő mérsékléssel szállítja a bükkörönkfát.

Tisztelettel megjegyezzük végül erre vonatkozólag, hogy a bükknek a többi fánemektől való megkülönböztetése igen könnyű, tehát ebben a tekintetben aggály alig merülhet fel, s hogy az a tömeges forgalom, mely bükkerdeink üzembe vétele után várható, szerény nézetünk szerint kizárja, hogy kérelmünk teljesítése esetén ebből kifolyólag a magyar államvasutak bevételei csökkennének.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

FELHIVÁS

a „gr. Tisza Lajos“, a „Wagner Károly“, az „Erzsébet királyné“, a „Luczenbacher Pál alapítvány“-ból és a Faragó Béla-féle alapítványból kiosztandó segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület fenn megnevezett öt jótékony alapítványából a folyó évi segélyek ez évi december hóban osztatnak ki. Az elsőnek a kamataiból az olyan önhibájukon kívül szorult helyzetbe jutott magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek nyerhetnek anyagi támogatást, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek első belépésüktől kezdve mostanáig legalább öt éven át